

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către avocatul Ludmila Bolocan în numele inculpatului și de ultimul, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui

Muntean Nicolai XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 29.11.2016 până la 12.06.2018;

Instanța de apel de la 18.07.2018 până la 09.10.2018;

Instanța de recurs de la 10.01.2019 până la 13.03.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2018, Nicolai Muntean a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, aplicându-i prevederile art. 34 Cod penal și art. 364¹ Cod procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Petru Trofim prin care s-a dispus încasarea de la Nicolai Muntean în beneficiul părții vătămate Petru Trofim prejudiciul material în mărime de 3 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Nicolai Muntean la 27 aprilie 2016, în jurul orei 16.00, împreună cu alte persoane, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, conștientizând ilegalitatea acțiunilor sale, aflându-se pe str. Hristo Botev 2/6 mun. Chișinău, s-a apropiat de cet. Petru Trofim, i-a aplicat mai multe lovituri peste corp, apoi în mod deschis, i-a sustras un portmoneu la preț de 1 500 lei, bani în sumă de 620 lei, un telefon mobil de model Samsung GE 350 la preț de 500 lei, o pereche de adidași la preț de 300 lei, un maiou și

un pulover la prețul de 400 lei, bunuri în valoare de 3 320 lei, cu care au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Ludmila Bolocan în numele inculpatului a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate prin prisma art. 90 Cod penal.

În motivarea cererii de apel, a invocat că cauza dată a fost examinată în ordinea stabilită de art. 364¹ alin. (4) Cod procedură penală, în cadrul audierii conform regulilor de audiere a martorului, inculpatul și-a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, confirmând circumstanțele comiterii ei, indicate în rechizitoriu.

De asemenea, a menționat că ținând cont de decizia Curții Supreme de Justiție din 09.06.2009, la care instanța face referire, termenul de executare a pedepsei a expirat la data de 09.06.2015, astfel, antecedentul penal este stins, iar instanța incorect a aplicat prevederile art. 82 alin. (2) Cod penal, deoarece acțiunile acestuia potrivit art. 34 Cod penal nu constituie recidivă periculoasă de infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, a fost respins apelul declarat de către avocatul Ludmila Bolocan în numele inculpatului, ca fiind nefondat, menținând sentința atacată.

4.1. În motivarea deciziei pronunțate instanța de apel a menționat că, instanța de fond întemeiat a stabilit starea de fapt care corespunde probelor din dosar, probele au fost apreciate corect, instanța de fond încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, după indicii calificativi - *sustragere deschisă a bunurilor altor persoane, săvârșită de mai multe persoane, cu aplicarea violenței asupra persoanei, cu cauzarea unui prejudiciu considerabil*.

Potrivit textului apelului înaintat, avocatul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, dar nu este de acord cu pedeapsa aplicată, astfel instanța de apel evitând repetări inutile s-a expus doar asupra motivelor indicate în cererea de apel.

Așadar, cu privire la individualizarea și aplicarea pedepsei penale inculpatului, instanța de apel a menționat că, concluzia instanței de fond este corespunzătoare stării de drept și este întemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii pedepsei penale. Instanța de fond a respectat prevederile art. 96, art. 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și alin. (2) Cod procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sunt circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Astfel, instanța de apel verificând legalitatea pedepsei stabilite, a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 34, 61, 75, 76-78 Cod penal, respectând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită, deoarece a ținut cont de gravitatea acesteia, care se clasifică ca infracțiuni gravă, săvârșită cu intenție, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior a fost condamnat - prin sentința Judecătorei Orhei din 04.11.2008 în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal cu aplicarea art. 85 Cod penal, condamnat la 6 ani închisoare, sentința modificată prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 09.06.2009-condamnat la 4 ani și 1 lună închisoare.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, inculpatul este predispus la comiterea infracțiunilor, or, anterior a săvârșit o infracțiune similară, prin urmare, acest fapt constituie temei de a considera că o pedeapsă mai blândă nu va asigura realizarea scopului Legii penale.

De asemenea, instanța de apel a subliniat că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Suspendarea condiționată a executării pedepsei este o măsură de politică penală bazată pe încrederea în posibilitatea reeducării condamnatului pe durata suspendării pedepsei. În literatura de specialitate, suspendarea condiționată a executării pedepsei este expusă ca o măsură ce constă în dispoziția luată de instanța de judecată prin însăși hotărârea de condamnare, de a suspenda pe o anumită durată și în anumite condiții executarea pedepsei stabilite.

Rezultatul principal al aplicării pedepsei constă în aceea că, deși pedeapsa este definitiv aplicată, aceasta nu este pusă în executare, astfel că instituția suspendării condiționate a pedepsei ține de condițiile de executare a pedepsei închisorii deja stabilite de către instanța de judecată pe întreaga perioadă de probă.

Altfel spus, executarea pedepsei devine condiționată de conduita condamnatului, iar în caz de nerespectare a condițiilor, ea poate fi revocată.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța, după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

În acest context, instanța de apel a menționat că, urmează a fi delimitată noțiunea de individualizare a pedepsei de cea de individualizare a executării pedepsei. În această ordine de idei, suspendarea condiționată a executării pedepsei se dovedește a fi o problemă privind executarea pedepsei, dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea acesteia.

Mai mult, instanța de apel a remarcat că, deși din materialele cauzei, instanța de apel reiterează că, au fost îndeplinite cerințele de iure ale instituției suspendării executării pedepsei, instanța de fond a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii. Numai în măsura în care se dovedește că săvârșirea faptei se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea sa, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei, să decidă dacă este justificată aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Astfel, stările de fapt, dar și circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului, au pus în vizorul instanței de apel incorectitudinea aplicării unei pedepse non privative de libertate. Aceasta deoarece inculpatul a comis cu intenție o infracțiune gravă, prevăzută de art. 16 alin. (4) Cod penal, care atentează la patrimoniul persoanei, anterior a fost tras la răspundere penală și nu s-a reeducat, prejudiciul material cauzat părții vătămate nu l-a recuperat, circumstanțe, care nu puteau fi neglijate de instanța de fond la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.

Totodată, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, menționând că, sancțiunea art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, prevede pedeapsa închisorii de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de 850 la 1350 unități convenționale, iar noile limite de pedeapsă cu care a operat instanța sunt de la 3 ani și 4 luni până la 4 ani și 8 luni închisoare.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului de 4 ani în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, se încadrează în limitele normei penale date, care a fost redusă cu 1/3, soluția dată fiind menținută de instanța de apel.

Întrucât prin sentința Judecătorei Orhei 04 noiembrie 2008, inculpatul a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal cu aplicarea art. 85 Cod penal - la 6 ani închisoare, sentința modificată prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 09.06.2009-condamnat la 4 ani și 1 lună închisoare, iar fapta comisă în speță a avut loc la data de 26 aprilie 2016 adică înainte de stingerea antecedentelor penale conform art. 111 alin. 1 lit. h) Cod penal, prin urmare acțiunile ultimului constituie recidivă periculoasă de infracțiuni în sensul art. 34 Cod penal, fapt care duce la numirea unei pedepse prin aplicarea art. 82 alin. (2) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către avocatul Ludmila Bolocan în numele inculpatului și ultimul, prin care solicită casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, prin prisma prevederilor art. 90 sau 90¹ Cod penal.

Inculpatul în motivarea cererii de recurs susține că instanța eronat a luat în calcul declarațiile părții vătămate care sunt doar declarative, ultimul nu se face vinovat de cele comise, iar instanța urma să ia în calcul declarațiile sale.

Mai mult, inculpatul susține că dosarul a fost falsificat, iar instanța urma să ia în calcul faptul că ultimul are la întreținere 4 copii minori și părinții.

Avocatul în motivarea cererii de recurs înaintate indică că, instanța de apel eronat a menținut sentința prin care inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră și neîntemeiat a luat în calcul la aplicarea pedepsei starea de recidivă.

De asemenea, apărătorul menționează că instanța admis erori la individualizarea pedepsei penale, și anume nu a luat în calcul căința sinceră, recunoașterea vinovăției, faptul că ultimul are la întreținere 2 copii minori pe care îi are în îngrijeste de unul singur, deoarece mama acestora a fost privată de drepturile părintești.

Totodată, avocatul susține dezacordul cu stabilirea tipului penitenciarului, or, instanța urma să-i stabilească executarea pedepsei penale în penitenciar de tip semideschis.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, ținând cont de opinia expusă de către procuror în referință prin care a solicitat inadmisibilitatea recursurilor ordinare, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, recursul declarat este fondat în drept și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la temeiurile de drept prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, indicate de către recurent, Colegiul penal susține că, nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (pct. 5. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel

a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar.

Totodată, Colegiul penal respinge alegațiile apărării precum că instanțele de fond eronat au aplicat prevederile art. 34 Cod penal, și anume recidiva periculoasă, or, conform prevederilor art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, stingerea antecedentelor penale a persoanelor condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, are loc dacă au expirat 6 ani *după executarea pedepsei*.

Astfel, Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09.06.2009, inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 4 ani și 1 lună închisoare, iar inculpatul comite fapta din speță la 26 aprilie 2016, adică în perioada în care acesta avea antecedente penale, or, termenul scurgerii antecedentelor penale nu curge din momentul pronunțării unei decizii definitive și irevocabile, dar după executarea pedepsei penale.

De asemenea, instanța de recurs ordinar ține să remarce că, alegațiile apărătorului precum că inculpatului incorect i-a fost stabilit tipul penitenciarului, susținând că ultimul urma să execute pedeapsa într-un penitenciar de semideschis este eronată, deoarece conform art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și *grave*, săvârșite cu intenție.

Astfel, infracțiunea comisă de către inculpat conform art. 16 alin. (4) Cod penal se consideră a fi gravă „*Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv*”. Instanța de recurs reamintește că, inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, sancțiunea căruia prevede închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale.

Cu referire la temeiul de declarare a recursului ordinar și anume instanța de apel a aplicat inculpatului pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, Colegiul penal menționează că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

În situația în care conform rechizitoriului circumstanțe agravante pentru inculpat nu au fost stabilite, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 61, 75, 84 alin.

(1), 90 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Cu referire la aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) coroborate cu prevederile art. 90¹ Cod penal, Colegiul penal conchide că, la stabilirea pedepsei cu închisoarea instanța de apel, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, și-a motivat soluția adoptată indicând din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului pentru faptele comise este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale.

Totodată, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată parțială sau totală a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens.

În speța dată, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele menționate, a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită. La fel nu poate fi reținut argumentul recurentului privind aplicarea inechitabilă a unei pedepse prea severe, deoarece la stabilirea pedepsei instanța de apel, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

Prin urmare, argumentele instanței inferioare în privința pedepsei aplicate inculpatului, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile sunt acceptate și însușite de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de

o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

De asemenea, Colegiul penal va respinge ca fiind declarative alegațiile inculpatului precum că, dosarul este unul fabricat și ultimul nu se face vinovat de cele imputate, or, cauza penală a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea inculpatului, prin care acesta și-a recunoscut vina și a solicitat cauza să fie examinată în baza probelor administrate la urmărirea penală.

Sentința instanței de fond este atacată cu apel de către avocatul Ludmila Bolocan în numele inculpatului, prin care a solicitat o pedeapsă mai blândă, fără a invoca alegațiile inculpatului din cererea de recurs.

Astfel, Colegiul penal menționează că, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat. Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de avocatul Ludmila Bolocan în numele inculpatului și de ultimul, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui Muntean Nicolai XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 aprilie 2019.

Președinte:

Judecători:

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Liliana Catan